

Umsögn OK (Opin Kerfi) vegna fyrirhugaðrar lagasetningar um innleiðingu á reglugerð (ESB) nr. 2019/881

Við viljum koma á framfæri eftirfarandi sjónarmiðum og áhyggjum í tengslum við fyrirhugaða innleiðingu reglugerðar (ESB) nr. 2019/881 („Cybersecurity Act“), með hliðsjón af nýlegum breytingum samkvæmt reglugerð (ESB) 2025/37.

1. Takmarka ber innleiðingu við efnislegar kröfur reglugerðarinnar

Samkvæmt meginreglum EES-samningsins og framkvæmd hans er ekki skylt að ganga lengra í innleiðingu en nauðsyn krefur til að uppfylla skuldbindingar samkvæmt viðkomandi ESB-reglugerð. Mikilvægt er að tryggja að Íslensk löggjöf verður ekki víðtækari eða strangari en upprunalega ESB-reglugerðin, annars skapast hættu á óþarfa íþyngingu fyrir innlenda aðila, sem gæti skaðað samkeppnishæfni íslenskra fyrirtækja á alþjóðamarkaði.

2. Netöryggisvottunarkerfi á að vera valkvætt

Reglugerðin kveður skýrt á um í 56. gr. að netöryggisvottunarkerfi sé valkvætt. Þrátt fyrir þetta er í frumvarpinu að finna heimildarákvæði sem myndi gera stjórnvöldum kleift að gera slíkt kerfi að skyldu í framtíðinni.

Slíkt ákvæði myndi raska þeirri réttaröryggissýn sem 56. gr. og aðfararorð 91 leggja til grundvallar og skapa óvissu á markaði. Þetta getur haft letjandi áhrif á fjárfestingar og nýsköpun, þar sem fyrirtæki yrðu að taka mið af mögulegum framtíðarskyldum sem ekki eru til staðar í dag. Mikilvægt er að skoða hvort hægt sé að takmarka þessa breytingu á 56. gr á Íslandi.

3. Ómetin áhrif á öryggisþjónustutaka (managed security service providers)

Samkvæmt nýrri breytingareglugerð (ESB) 2025/37, sem breytir m.a. 2. gr. og viðauka II í reglugerð (ESB) nr. 2019/881, nær gildissviðið nú einnig til öryggisþjónustutaka (managed security service providers).

Við undirbúning frumvarpsins fór ekki farið fram greining á efnahagslegum áhrifum, áhrifum á atvinnulíf eða samkeppnishæfni þessara fyrirtækja, þvert á góða löggjafarfyrirkomulagshætti (sbr. m.a. 13. gr. stjórnarskrár um atvinnufrelsi og skyldur til að meta áhrif lagasetningar).

Á undanförnum árum hefur átt sér stað veruleg nýsköpun og uppbygging í íslenskri öryggisþjónustu og að mestu í samkeppni við fyrirtæki utan ESB. Óvíst er hvort þessi fyrirtæki hafi burði til að mæta nýjum kröfum án þess að þáð bitni á starfsemi, samkeppnishæfni eða nýsköpun, nema gripið verði til mótvægisáðgerða.

Við hvetjum eindregið til þess að framangreind atriði verði tekin til skoðunar áður en frumvarpið verður lagt fram til samþykktar. Mikilvægt er að tryggja jafnvægi milli þess að uppfylla alþjóðlegar skuldbindingar og að vernda hagsmuni íslensks atvinnulífs, nýsköpunar og samkeppnishæfni, í samræmi við meginreglur EES-samningsins og texta reglugerðar (ESB) nr. 2019/881.

Virðingarfyllt.

Arnar S. Gunnarsson, Öryggisstjóri OK – Opin Kerfi